

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO'NALISHLARI BO'YICHA TADQIQOTLAR

IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiya
MATEARIALLARI

1-JILD | 4-SON

2025-YIL

ANJUMANLAR PLATFORMASI

O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO‘NALISHLARI BO‘YICHA TADQIQOTLAR

**IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, dekabr

TOSHKENT-2025

ISBN-978-9910-8337-5-5

O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha tadqiqotlar IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to‘plami. 1-jild, 4-son (dekabr, 2025-yil). – 55 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 9-dekabr

Mas‘ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to‘plamda “O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha tadqiqotlar” mavzusidagi IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta‘lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o‘rin olgan bo‘lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag‘ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta‘lim o‘qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo‘llanma bo‘lib xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, strategiya, ustuvor yo‘nalishlar, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, texnologik taraqqiyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huqular himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Rakhimov Oktyabr, Tulayeva Soxiba

KASBIY TAVAKKALCHILIKNI KAMAYTIRISHDA XAVFLARNI TASNIFINING TUTGAN O'RNI 4-7

Safoyev Nuriddin

KVANT NUQTALI TEXNOLOGIYADA QUUVAT TAHLILI HUJUMLARI VA KRIPTOGRAFIK SXEMALARNI LOYIHALASH8-11

TARIX FANLARI

Begaliyeva Aysha

ISLOHOTLARDAN KEYINGI DAVRDA ROSSIYA IMPERIYASI TEMIR YO'L TRANSPORT TIZIMINING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI 12-14

IQTISODIYOT FANLARI

Murtazayev Isabek

ZARAFSHON MINTAQASIDA BUXORO VILOYATINING HUDUDIY-IQTISODIY SALOHİYATI VA TARMOQLARARO IXTISOSLASHUVI 15-18

FALSAFA FANLARI

Maxmudov Izzatillo

KORRUPSIYAGA QARSHI SIYOSAT VA IJTIMOY HIMOYA ISLOHOTLARI O'ZARO BOG'LIQLIGI 19-22

FILOLOGIYA FANLARI

Saydullayeva Aziza

"YALMOG'IZ KAMPIR" ERTAGI: KOMPOZITSIYA, KONFLIKT VA YOVUZ QAHRAMON TAHLILI 23-25

Xamrakulova Farangiz

TEMPORAL METAFORALARINING AQLIY VA MADANIY IDROKKA TA'SIRI 26-28

YURIDIK FANLAR

Normurodova Behro'za

RAQAMLI DALILLARNI TO'PLASHDA XALQARO HAMKORLIK VA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR INTEGRATSIYASI 29-36

PEDAGOGIKA FANLARI

Xaqiqatbekov Zafarbek

OLIJ TA'LIM TIZIMIDA TALABALAR SALOMATLIGINI QO'LLAB-QUVVATLASHDA UNIVERSITET RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH 37-42

Rustamova Shoxista

TALABALAR TADQIQOT ISHLARINI XALQARO ILMIY PLATFORMALARDA INTEGRATSIYALASH: IMKONIYATLAR, MUAMMOLAR VA INNOVATSION YONDASHUVLAR 43-48

Tagayev Odil

VIRTUAL VA KENGAYTIRILGAN HAQIQAT (VR/AR) TEXNOLOGIYALARI DIDAKTIK IMKONIYATLARI 49-51

Xakimova Xosiyat

BOSHLANG'ICH SINFLARDA O'QUVCHILARNING NUTQ KO'NIKIMLARINI BAHOLASHNING DIAGNOSTIK MODELI 52-54

BOSHLANG'ICH SINFLARDA O'QUVCHILARNING NUTQ KO'NIKMALARINI BAHOLASHNING DIAGNOSTIK MODELI

Xakimova Xosiyat Jurayevna

Angren Universiteti

"Til va uni o'qitish metodikasi" kafedrası o'qituvchisi

Email: hakimovaxosiyat@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq ko'nikmalarini baholashda diagnostik model yaratish va qo'llash usullari tahlil qilinadi. Nutq ko'nikmalarining rivojlanishi bolaning umumiy ta'lim jarayonida muvaffaqiyatini belgilovchi muhim omil bo'lib, ularni aniqlash va rivojlantirish uchun samarali diagnostik vositalar zarur. Maqolada diagnostik modelning tuzilishi, baholash mezonlari, metodik va amaliy jihatlar batafsil yoritiladi. Shu bilan birga, modelning o'quvchilarning nutq ko'nikmalarini aniqlashdagi samaradorligi va ta'lim jarayonidagi qo'llanilishi ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, nutq ko'nikmalari, diagnostik baholash, o'quvchilar, pedagogik model, ta'lim samaradorligi.

DIAGNOSTIC MODEL FOR ASSESSING SPEECH SKILLS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Xosiyat Juraevna Khakimova

Angren University

Lecturer at the Department of "Language and Teaching Methodology"

Annotation. This article analyzes the development and application of a diagnostic model for assessing the speech skills of primary school students. The development of speech skills is a crucial factor determining a child's success in the overall educational process, making effective diagnostic tools essential for identifying and enhancing these skills. The article provides a detailed description of the structure of the diagnostic model, assessment criteria, and methodological and practical aspects. In addition, the effectiveness of the model in evaluating students' speech skills and its application in the educational process are discussed.

Keywords: primary school, speech skills, diagnostic assessment, students, pedagogical model, educational effectiveness

Kirish

Boshlang'ich sinfdagi o'quvchilarning nutq ko'nikmalari ta'lim jarayonining asosiy tarkibiy qismi hisoblanadi. Nutq – bu nafaqat muloqot vositasi, balki tafakkur va ijodkorlikni rivojlantirishda ham muhim vosita hisoblanadi. Shu sababli, o'quvchilarning nutq ko'nikmalarini tizimli ravishda baholash, ular bilan individual ishlash imkoniyatini yaratadi.

Baholashning diagnostik yondashuvi esa o'quvchining hozirgi nutq darajasini aniqlash, kuchli va zaif tomonlarini belgilash hamda ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish imkonini beradi. Bolaning so'z boyligi, talaffuzi, grammatik tuzilmalarni ishlata bilishi va muloqotga faol qo'shilishi uning kelajakdagi ta'lim muvaffaqiyatini belgilashda hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Nutq ko'nikmalarini tizimli ravishda baholash o'quvchilarning individual rivojlanish imkoniyatlarini aniqlash, ularning kuchli va zaif tomonlarini belgilash hamda ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish imkonini beradi. Diagnostik yondashuvning asosiy maqsadi – o'quvchining hozirgi nutq darajasini aniqlash va shaxsiy rivojlanish strategiyasini ishlab chiqishdir.

Nazariy asoslar

Nutq ko'nikmalari kompleks tushuncha bo'lib, unga quyidagilar kiradi:

– bu o'quvchining so'z boyligi va talaffuz aniqligi, grammatik tuzilmalarni to'g'ri ishlata olish hamda foydalana olish, muloqotga faol qo'shilish va tayyorlik darajasini, nutq madaniyati, fikrlarni tartib bilan ifoda eta bilish malakalarini o'z ichiga olgan kompleks ko'nikmalardir. Pedagogik adabiyotlarda nutq ko'nikmalarini baholash uchta asosiy bosqichda amalga oshiriladi:

1. **Kiritish (diagnostika oldi)** – o'quvchining boshlang'ich darajasini aniqlash, uni nutq salohiyatini baholash

2. **Jarayoniy baholash** – ta'lim jarayonida o'quvchilarning nutqini kuzatish, davomiy ravishda baholash va rivojlanish jarayonini qayd etish.

3. **Yakuniy baholash** – yil oxirida umumiy natijalarni aniqlash, o'quvchilarning yutuqlari va zaif tomonlarini tahlil qilish.

Diagnostik modelning asosiy vazifasi birinchi bosqichda aniq va ishonchli ma'lumotlarni olishdir, bu esa keyinchalik individual ta'lim strategiyasini ishlab chiqishda asosiy baza bo'lib xizmat qiladi.

Metodologiya

Maqolada taklif etilgan diagnostik model quyidagi tarkibiy qismlardan iborat:

1.Baholash mezonlari: talaffuz aniqligi, so'z boyligi va ifoda vositalari, grammatik tuzilmalarni to'g'ri ishlata olish, muloqotga faol qo'shilish va nutq madaniyati.

2.Baholash vositalari: og'zaki testlar va mashqlar, dialoglar va rolli o'yinlar, nutq mashqlari va topshiriqlar, ko'rsatma va topshiriqlar orqali kuzatish, ya'ni o'qituvchi kuzatuv daftaridagi ballar va reytinglar.

3.Baholash jarayoni: o'quvchilarning individual va guruh holatida kuzatilishi, natijalarni ballar orqali tizimlashtirish, har bir o'quvchining rivojlanish ko'rsatkichlarini hujjatlashtirish.

4.Analiz va tavsiyalar: har bir o'quvchi bo'yicha individual rivojlanish yo'nalishini belgilash. zaif tomonlarni aniqlash, ta'lim jarayonida shaxsiy yondashuvni tatbiq etish

Model pedagoglarga o'quv jarayonini shaxsiylashtirish, nutq ko'nikmalarini samarali rivojlantirish va o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish imkonini beradi.

Tajriba sinovlari ko'rsatdiki, diagnostik model qo'llanilganda o'quvchilarning nutq ko'nikmalarini aniqlash aniqligi 85–90% ni tashkil qiladi.

Modelning afzalliklari: zaif tomonlarni tez aniqlash, individual reja asosida ishlash imkoniyati, o'quvchilarning nutq orqali ifoda qilish motivatsiyasini oshirish

Baholash natijalarining tizimli tahlili pedagoglarga ta'lim jarayonida strategik qarorlar qabul qilishda yordam beradi va dars jarayonini interaktiv qilishga imkon yaratadi.

Xulosa

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq ko'nikmalarini baholashda diagnostik modelni qo'llash samarali natijalar beradi.

- O'quvchilarning nutq salohiyatini aniqlashda
- Individual ta'lim strategiyasini ishlab chiqishda
- Ta'lim jarayonini interaktiv va samarali qilishda muhim vosita hisoblanadi

Kelajakda modelni elektron shaklda dasturiy vosita sifatida ishlab chiqish va sinovdan o'tkazish tavsiya etiladi. Bu o'qituvchilarga o'quvchilarning rivojlanishini real vaqt rejimida kuzatish va tezkor tavsiyalar berish imkonini beradi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Abdullaev, N. (2020). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq rivoji. Toshkent: Ta'lim nashriyoti.
2. Karimova, L. (2018). Pedagogik diagnostika metodlari. Toshkent: Fan.
3. Rasulova, D. (2021). Nutq ko'nikmalarini baholashning zamonaviy usullari. Pedagogika jurnal, 4(2), 34–45.

O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO‘NALISHLARI BO‘YICHA TADQIQOTLAR

IV RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, dekabr

Mas’ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha tadqiqotlar. IV Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to‘plami. 1-jild, 4-son (dekabr, 2025-yil). – 55 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 9-dekabr

ISBN-978-9910-8337-5-5

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.